

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه
۳۰ اگست ۲۰۲۱

یونس نگاه

تحلیل های پر از خطای تعدادی از خارجیان از افغانستان

دستگاه های استخباراتی ایران که تماس مستقیم با افغان ها دارند، احتمالاً آگاهترین مراجع ایرانی در مسایل افغانستان می باشند. در برخی صفحات و رسانه های دولتی ایران نوشته های خوانده ام که نشانه هایی از شناخت مستقیم و عینی از مسایل افغانستان در آن ها دیده می شود. این مراجع به دلیل داشتن افرادی در داخل افغانستان و شبکه هایی از ارتباطات محلی از تحولات و وضعیت کشور ما شناخت دست اول دارند.

روشنفکران مخالف دولت، چپی های غرب نشین ایران اما تا جایی که من فرصت خواندن مقالات و شنیدن سخنان شان را داشته ام اکثراً دچار "توهم شناخت" از مسایل افغانستان اند. آنان از چشم رسانه های غربی به مسایل افغانستان می بینند، ارقام و اطلاعات عددی بسیاری را گردآوری کرده چیزهائی را سرهم می کنند که مخلوطی از تیوری هائی کتابی و اطلاعات ترجمه ای و دست چنم بوده به نتیجه گیری های نادرست منجر می شوند که ظاهر شسته و منظم دارند.

پاکستانی ها درین زمینه بسیار بهتر و مطلع تر از دوستان ایرانی می باشند. ایرانی های تحلیل گر حتی نام ها و اصطلاحات رایج افغانستان را درست خوانده و درک نمی توانند. مثلاً یکی از فعالان چپ که ظاهراً دومین کتابش را بتازگی در ارتباط به افغانستان نوشته است، تفاوت لویه جرگه و جرگه را نمی داند. تحلیل گر مشهور دیگری که مقالاتش این روزها حتی میان افغان ها در مورد وضعیت کشور ما دست به دست می شود، کرزی را مثل انگلیس ها کرزای و زلمی را زلمای می نویسد.

تعدادی ازین روشنفکران و قلم به دستان تفاوت پشتو و پشتون را نمی دانند، از تاریخ روشنفکری، دموکراسی خواهی کشور ما اطلاعات ابتدائی ندارند، نمی دانند مثلاً که فارسی دری زبان قوم نیست بلکه زبان شهر و بازار و دولت است. مثلاً آنان نمی دانند که پشتون ها بخش مهم و فعال فارسی زبانان کشور اند و دربار های پشتون ترویج دهنده زبان فارسی

بوده‌اند، تعدادی زیادی از نویسندگان، سیاست‌مداران، مبارزان آزادی‌خواه و هنرمندان فارسی‌گوی کشور ما پشتون بوده‌اند. این ظرافت‌ها را اما پاکستانی‌ها بهتر از ایرانیان می‌دانند.

پیشنهاد من این است که دوستان ایرانی که در مسایل افغانستان تحلیل می‌نویسند غیر از منابع انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و زبان‌های غربی دیگر گوشه‌چشمی به منابع داخل افغانستان هم داشته باشند، چند کتاب و تعدادی مقاله از منابع داخل افغانستان مطالعه کنند، با دوستان افغان‌شان تماس بگیرند و مقاله‌های روزنامه‌نگاران و تحلیل‌گران افغان را مرور کنند.

وقتی یک نویسنده ایرانی در مقاله طولانی‌اش افغان را افغانی، کرزی را کرزای، پشتون را پشتو بنویسد خواننده افغان نمی‌تواند به جدیت کار و صحت تحلیل او باور کند.

در افغانستان نیز تحلیل‌گرانی هستند که خامنه‌ای را خمینه‌ای می‌گویند و خاتمی را حاطمی می‌نویسند. ما می‌دانیم که این گروه از هم‌وطنان ما چه درک معیوبی از کشور همسایه ما دارند و ذهن‌شان چقدر از اطلاعات ناقص پر شده است. مثلاً تعدادی از اینان که بسیار مخاطب و پیرو هم دارند، فکر می‌کنند هرکسی در ایران فارسی صحبت می‌کند شیعه متعصب است و اکثریت ساکنان ایران آدم‌های بنیادگرا بوده شب و روز برای صدور انقلاب شیعی دعا می‌کنند. از همین رو، تصور می‌کنیم همسایه‌ای که نام رئیس‌جمهور کشور ما را بلد نباشد، نام دو مجلس شورای ملی ما را اشتباه بنویسد، درک چندانی از وضعیت ما ندارد و تحلیل‌هایش پر از خطاست.